

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

HÉTFŐ, 1929 JULIUS 1

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Becskek, Obiljyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 148. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beogradból jelentik: Ma délután kerül a törvényhozó tanács plénuma elé a polgári bírói eljárásról szóló törvényjavaslat.

Beogradból jelentik: A legújabb törvényhozó tanács igazságügyi alosztálya utasította a kereskedelemügyi minisztériumot, hogy a legrövidebb időn belül készítse el és terjessze elő a kereskedelmi törvényjavaslatot, valamint a csodeljárásról szóló új törvénytervezetet. A két javaslat előreláthatólag augusztusban kerül a törvényhozó bizottság plénuma elé.

Ljubljánból jelentik, hogy ott vasárnap nagy részvét mellett temették el dr. Zserjáv Gregor volt minisztert és füg. demokrata-párti országgyűlési képviselőt. A temetésen dr. Tarcsar ljubljánai városi tanácsnok és dr. Pivko volt országgyűlési képviselő bucsuztatta Zserjávot. Korosec közlekedésügyi miniszter és Pribicevity Szvetozár részvététáviratot intézett a családhoz.

A zágrebi egyetemen tegnap avattak doktornak ünneplés keretében 73 jelöltet, akik közül 37-en jogi, 28-an orvosi, 7-en bölcsészeti, 4-en állatorvosi, 2-en mérnöki és 1 erdészeti oklevelet nyert. A jelöltek sorában 7 nő orvossá, egyet jogi, egyet pedig bölcsészeti doktornak avattak.

Bécsből jelentik: Bécs külvárosában szombaton este a járókelők egy bizonytalanul haladó kocsira lettek figyelmesek, amelynek bakján mélyen meggörnyedten ült a kocsi. Megállították a kocsit és megdöbbenve állapították meg, hogy kocsi-sa halott és hogy valaki hátulról szivig ható szurással ölte meg. A halotról kiderült, hogy Budeck Lipót 41 éves úgynökkel azonos. Kocsijáról a Schönbrunn téren egy Wodeck nevű egyént láttak leugrani. Az a gyanu, hogy ő a gyilkos.

Sport

Beograd. Nicholson (Bécs)—BSK, Jugoszlávia komb. 2:1 (2:1).
Budapest. Vasas—Attila 2:1.
Hungária—Hakoah 3:1.
Szlávia—Rapid 4:2.
Rapid—Hungária 3:1.
Szlávia—Hakoah 8:0.
Pozsony. Budai 33—Bratiszláva 5:1.
Somogy—Bratiszláva 2:0.
Sao-Paolo. Ferencváros—delamerikai Sao Paolo 2:1.

Az ünneplő Bléd felé irányul az ország közvéleményének a figyelme.

Az új királyfi élénk gyermeknek mutatkozik. — Julius közepe táján lesz a királyi keresztelés.

Bléd, jul. 1.

A királyi udvarban bekövetkezett családi esemény hírére Szlovénia minden részéből megindult a népvándorlás Bléd felé, ahol vasárnap szokatlanul élénk forgalom volt. A lakosság érdeklődéssel olvasta a királyné Öfelsége és az újszülött egészségi állapotáról szóló híreket és különösen az az értesítés okozott nagy örömet, hogy a harmadik királyfi szlovén történelmi nevet fog kapni a keresztelésben.

Flodor román és Seba csehszlovák követ vasárnap érkezett meg Blédbe és még a délelőtti folyamán beírták nevüket az udvari vendékönyvbe, délután pedig különkihallgatáson jelentek meg Öfelségénél, a kinek gratuláltak harmadik fiúgyermek megszületéséről.

Még szombaton, hagyományos szokás szerint, jegyzőkönyvet vettek fel az örvendetes családi eseményről és a jegyzőkönyv vasárnap jelent meg a hivatalos lap rendkívüli kadásában. Az ügyirat szövege a következő:

„Alulírottakat meghívta I. Alekszander Öfelsége, Isten kegyelméből és a nép akaratóból a szerbek, horvátok és szlovének királya, Mária Öfelsége, a szerbek, horvátok és szlovének királynéja szülése alkalmából Blédbe a királyi udvarba 1929 június 29-ikén és meggyőződöttünk arról, hogy Öfelsége Mária királyné, I. Alekszander király Öfelsége felséges hitvese, 1929 június 28-ikán 23 óra 40 perckor élő fiúgyermekket szült. Ennek bizonyítékául el-

Egy héttig hánykolódott a tenger felszínén a Numancia és személyzetét egy angol hidroplán mentette meg.

Madrid, jul. 1.

Londoni jelentés szerint az elveszettnek hitt óceánjáró spanyol repülőgép, a Numancia, megmenekült.

A Madridba befutó hírek arról számolnak be, hogy a Numancia június 22-én szállt le tengerre és június 29-ig, vagyis

egy teljes héten át a hullámok játéka volt.

A hidroplán benzinkészlete elfogyott és így már nem tudta beérni a közeli Azori-szigetecsoportot.

A hidroplán nagy ködben tette meg az óceánfeletti utat és átröpült az Azori-szigeteken, majd a nagy vihar miatt többször leszállani kényyszerült. A Saint Maria szigettől mintegy negyven mértföldnyire elfogyott a benzin és Franco őrnagy, az expedíció vezetője kénytelen volt

készíttetni és aláírtuk ezen jegyzőkönyvet. Bléd, 1929 június 29. Zsivkovity Petár miniszterelnök-belügyminiszter, a királyi tb. szárnysegéde, div. tábornok és dr. Szrskity Milán igazságügyminiszter.

Vasárnapi jelentés szerint, Öfelsége a királyné egészségi állapota kitünő és minden figyelmét gyermekére fordítja. Az újszülött igen élénknek mutatkozik, barna testszínű és szemei is barnák. Petár trónörökös és Tomiszláv herceg naponta többször tesznek látogatást királyi öcsésüknél, Mária özvegy román királyné pedig állandóan felséges leánya környezetében tartózkodik.

A tegnapi nap folyamán rengeteg üdvözlő távirat érkezett az ország minden részéből és külföldről. Beogradban a székesegyházban ünnepi misét szolgáltattak, mely után Dzsity ernagorai püspök tartott alkalmi beszédet. A katolikus székesegyházban Visity páter celebrálta az ünnepi misét. Zágrebben horvát és jugoszláv nemzeti zászlókkal lobogtatták fel a várost, a székesegyházban pedig dr. Bauer érsek tartott Te Deumot a királyi családot ért öröm alkalmából.

Zsivkovity miniszterelnök és dr. Szrskity igazságügyminiszter vasárnap este utazott el Blédből és előzőleg még különkihallgatáson jelent meg a királynénél.

Mára várják Blédben Kenard beogradai angol követ megérkezését, aki a királyfi keresztelésén, amely július közepe táján lesz, a keresztapára felkért Yorki herceget fogja helyettesíteni.

lemondani az ut folytatásáról. A hidroplán állandóan nagy viharban hánykolódott a tenger felszínén és a gépre az „Eagle” angol hidroplán talált rá, amely a szerencsésen megmenekült utasokat kedden vagy szerdán Gibraltárra szállítja.

Bem tábornok hamvai — a hasát földben.

Varsó, jul. 1.

Bem tábornok, a nagy lengyel és magyar szabadsághős hamvait a lengyel határról repülőraj kísérte Krakkóig, ahol az ősrégi Vavel királyi palotában ravatalozták fel a székelység imádott Bem apójának földi maradványait. A felravatalozás ideje alatt megszólaltak a vár ágyui és 21 lövést adtak le a nagy hős emlékére.

Vasárnap óriási néptömeg zarándokolt el Bem tábornok ravatalához, amelyet a lengyel és magyar nemzetiszínű szalagokkal díszített koszorú tömege borított, majd Tarnovba szállították Bem hamvait és ott temették el a szabadsághőst.

Pályaválasztás.

Akik még tegnap szorongó érzéssel várták az első megpróbáltatás: az érettségi eredményét, ma már ott állanak az élet küszöbe előtt és fiatalos reménységgel, szilárd hittől megindulnak a jövő felé. Ma még ábránd és valóság játszadozik fiatal lelkekkel, előttük a messze horizonton napfényes derű sugárzik: innen a küszöbön oly ígéretes, oly tündöklő a holnap, amilyenek csak sejtlemes, gondok barázdáival még át nem szántott lelkek előtt tud megmutatkozni.

Mit hoz valójában a holnap? Ki tudná a jövő álomhieroglifákkal ékes, nehéz függönyét csak egy pillanatra is félretolni, hol az a jós, aki előre meg tudná rajzolni a sors szélesnyelű kanyargó útját? Ma még a pályaválasztás súlyos dilemmája foglalkoztatja a szülőt és gyermekét egyaránt és ha a hánytorgatás, a gondos mérlegelés döntéssé érlelődött: a szülő Istennek szent nevében, szívének, lelkének minden áldásával engedi útjára magzatát.

Orvos, mérnök, kereskedő, ügyvéd, tisztviselő — mi legyen a gyermekből, aki évek hosszú során át magáévá tette a tudás első zsengeit és most rakja le alapját jövő boldogulásának? A szülő számat vetnek a gyermek hajlamával, gazdasági körülményekkel, a holnap új lehetőségeivel — a megfontolás, a körültekintés alaposágában nincs hiány, hiszen a szülő legszebb álmai pihével töltené meg a jövő párnáját, csak hogy gondtalanul hajthassa rá fejt lelkétől most elszakadó gyermeke.

De a döntés nehéz perceiben is ott él mindenki tudatában a régi igazság: a szerencse sorsot irányító akaratát senki sem láthatja előre. És még sem kizárólag szerencse dolga a jövő kialakulása. Jellemesség, tiszta és becsületes szándék a holnap zajgó tengerén megbízható iránytű marad és aki az ép és egészséges lélek szilárd tekintetével néz szembe a sorssal, azt tomboló vihar sem söpri el élete hajójának kormánykereke mellől.

Az indulás percében ezt a lelki felkészültséget várjuk a fiatal magyar intellektől is. Válganak derék, megbízható, jellemes polgárokká, hozzanak dicsőséget és elismerést az országnak és annak a kisebbségnek, a melyből származnak, legyenek méltók a magyar becsülethez, egyenes-séghez, a magyar tiszta és makulátlan jellemhez! Csillogó, büszke szemmel gondolunk rájuk, borongó alkony a tündöklő hajnalra, korhadó fa a fiatal sudárra, rájuk, akiknek lelkére most ráborítjuk szeretetünk meleg köntösét, hogy az élet vándorútján sohase fázzék és akiket féltő szívvel átadunk örangyaluknak imígyen: Vezesd őket szelid kézzel jóra, szerencsére, boldogságra!

(b. l.)

Négy órás vita után a becskerekai parlament megszavazta a költségvetést.

A levegőbe repül vagy bezárják a becskerekai villanytelepet.

Becskek, jul. 1.

Becskek város képviselőtestülete szombaton délután tartotta a nyári szünet előtti utolsó rendes közgyűlést, mérsékelt érdeklődés mellett, amelyen a város 1929. évi költségvetését tárgyalta meg.

Sztefánovity Nikola polgármester napirend előtt közölte a közgyűléssel az örömhírt, hogy Ófelsége a királynénak pénteken éjjel megszületett a harmadik fiúgyermek és úgy hiszi, a képviselőtestület tagjai egyhangú óhajának tesz eleget, amikor azt javasolja, hogy a királyi családnak az örvendetes esemény alkalmából Becskerek városa táviratilag a hódolatát fejezze ki. A közgyűlés tagjai állva hallgatták végig a sürgöny szövegét és a polgármester javaslatát egyhangulag elfogadták.

Csökkennek a községi pótdadó bevételek.

Sztefánovity polgármester ezután részletes exozében ismertette a város pénzügyi és gazdasági helyzetét. Kitűnik a jelentésből, hogy

a községi pótdából folyó bevételek az utóbbi években állandóan csökkennek — és az állami adóalap rendszeresen változik,

ami a háboru előtt ritkán fordult elő, amennyiben egyik évről a másik évre a pótdókiadás alapjául szolgáló állami adóalap legfeljebb száz koronával változott. Becskerek város 1927. évi adófizetését alapul véve,

a város minden egyes lakosa átlagosan 558 dinár adót fizet évente.

Egészséges iskolaépületeket!

A rendkívül alapos és lelkiismeretes munkára valló vaskos jelentéssel kapcsolatosan elsőnek dr. Huberth Zsigmond szólalt fel, aki hosszabb beszédében teljes bizalmáról biztosította a polgármestert és a tanácsot, mert bennük a város szebb jövőjének biztosítékát látja. A jövő várospolitikájának legfontosabb feladatának az iskolaépítést véli és ezért azt indítványozta, hogy

a városvezetés tegyen meg mindent, hogy gyermekeink tágas és egészséges tantermekben végezhessék tanulmányaikat.

Makszimcsev Vitomir volt a következő felszólaló, aki a képviselőtestület egyöntetű óhaját nyilvánította akkor, amikor megköszönte a polgármester részletes és alapos jelentését, de kérte, hogy a jövőben a jelentést nyomassák ki, hogy a képviselőtestület tagjai azt előzetesen áttanulmányozhassák.

Sztefánovity polgármester válaszolt a felszólalóknak és megköszönte az elismerést. 1914 óta a polgármesterek nem tettek ilyen részletes jelentést Becskereken, ezért kötelességének tartotta a jelentéstétel bevezetését. Törekedni fog arra, hogy a jövőben az exozé nyomtatásban kerüljön a képviselőtestület elé.

A villanyoszlopok esete.

Ezután Vukov Jevta szólalt fel, aki a jelentésnek a villanyteleppel foglalkozó részével kapcsolatosan támadta a villanytelep vezetőségét. A hálózatot tartó oszlopokat — mon-

dotta többek között — kátrányozatlanul ásták a földbe,

nyolc hónap után, amikor már rothadni kezdtek, kiszedték és impregnálták őket.

Bácskában kis községek telepeit látják el a szomszédos községeket is árammal, nálunk erre nézve semmisen történt.

Nemrégiben megtudtam, hogy Emir pályázatot írt ki villanytelep építésére, szóltam Boberity igazgatónak, aki azt felelte, hogy Becskereknek nincsen pénze a hálózat kibővítésére.

Boberity Mladen villanytelepi igazgató válaszolt Vukov vádjaira és kijelentette, hogy az oszlopokért nem felelhet. Az akkori városi tanácsnak impregnált fa-, vagy betonoszlopok használatát javasolta, a környék bekapcsolására pedig kész tervei vannak és azok anyagiak birtokában bármikor megvalósíthatók.

Rákity Lázár kért szót ezután és arra nézve kívánt jelentést, hogy mit kell tenni, hogy az adófőkönnyeket végre lezárják, mert a polgárság sohasem tudja, hogy voltaképpen mennyi adóval tartozik.

Nikolity Nikola Báta volt a következő szónok: Tudjuk — mondotta

egyebek között — hogy nem vagyunk azszurban az adókönnyekkel, de nem hallottuk és erre vagyunk kíváncsiak, hogy milyen módon lehetne változtatni a helyzeten. A polgármester a ténybeli állapotok ismertetésével párhuzamosan, mondja meg a jövőben az orvoslás módját is.

A polgármester válaszolt Nikolity felszólalására és kijelentette, hogy **a helyzet szanalásának egyetlen módja a forszírozott, lelkiismeretes munka**

és ő minden igyekezetével azon van, hogy a tisztviselők, ha kell, a munkaidő meghosszabbításával is, mielőbb lezárják az adófőkönnyeket.

A villanytelep — üzlet.

Makszimcsev Vitomir, a villanytelep ellen hangoztatott deficit vádakra válaszképpen felolvasta a villanytelep 1927. és 1928. évi számadását. A zárszámadásokból kiderült, hogy

a villanytelepnek 1927-ben 2 millió 652.000 dinár, 1928-ban pedig 1 millió 482.000 dinár bruttó nyeresége volt

és ha a városi vágóhid fizetne az áramért, ez az összeg félmillióval még nagyobb lenne.

Megindul a költségvetési vita.

A polgármesteri jelentést ezután egyhangulag elfogadták, a Vukov-féle indítványt pedig a tanács döntésére bízták, majd áttértek az 1929. évi költségvetés tárgyalására.

Vladiv Milorád főszámvevő, pénzügyi tanácsnok terjesztette elő a költségvetést, amelynek házi alapja 10 millió 174.416 dinár, villanytelepi alapja 5 millió 62.485 dinár, utalapia 170.460 dinár kiadást és ugyanannyi bevételt irányoz elő. A pótdó, a házadó és a kereseti adó után 200, a többi adónemek után 298 százalék.

Krizsánov Pája nyug. városi főszámvevő volt az első felszólaló, aki többek között a következőket mondotta:

— A kritika ne jelentsen bizalmatlanságot, de legyen szabad kijelentem, hogy

a városi tanács nem teljesítette jól a kötelességét, amikor június végén hozza közgyűlés elé az 1929. évi költségvetést,

amelyet már 1928 szeptemberében kellett volna előterjeszteni. A városi tanácsot mulasztás terheli, mert 1924 óta nincs zárszámadás és 1926 óta nem zárták le az adófőkönnyeket. A polgármester ígéretét bírjuk, ez az ígéret a jobb jövő reménye lehet, de meg kell állapítanom, hogy az eddigi munka nem kielégítő. Nem vádolható a korábbi rezsim sem, hogy a rendtelenség a korábbi rezsim büne, mert a tisztviselők nem a

rezsimet szolgálják, hanem a várost és törvényt...

Makszimcsev (közbeszól): Még akkor is, ha kidobják őket.

Krizsánov Pája: Igen, még akkor is a törvényt kell hogy szolgálja, ha ezzel a kenyérét veszíti. Előttünk fekszik egy költségvetés 19 millióról. A házialap kiadási előirányzata 10 millió 174.416 dinár, 1926-ban ugyan 11 millió 92.000, 1927-ben pedig 11.146.000 dinár volt a házialap költségvetése, mindkét évben azonban két millióval többet fordítottak befektetésekre, az idén egy millióval kisebb a költségvetés, de viszont egy fillért sem szántak befektetésekre és a kiadási előirányzatok nagyrészt személyi kiadások foglalják le.

— Ha semmitsem építünk, mivel foglalkoztassuk munkanélkülieinket?

— A polgármesteri jelentés szerint, a deficitünk 5 millió, én azt állítom, hogy

a város deficitje 8 millió.

— Ez a költségvetés nem reális és állítom, hogy nincs ez államban még egy város, amely úgy járt volna el, mint Becskerek, amelynek képviselőtestülete a jövő évi költségvetés terhére költ. Végül kifogásolta, hogy a tüzoltóparancsnok 18.000 dinár évi tiszteletdíjat kap és a városi előfogatokra az idén 68.000 dinárral többet költenek, majd kijelentette, hogy a költségvetés ellen szavaz.

Egy szép napon sötétben marad a város.

Jankovity Koszta volt a következő felszólaló, aki a tisztviselői kar állandósításában látja a jövő jobb és kielégítőbb munkájának a biztosítékát.

A nyugdíjakra 1 milliónál többet költ a város, a nyugdíjszabályzat revíziójára van szükség, hogy a

fiatal nyugdíjasok visszatérhessenek szolgálati helyükre.

— A jövő legfontosabb feladatának a villanytelep gőzkazánjainak kicserélését tartja, mert különben az a veszély fenyeget, hogy a kiégett, rossz kazánok légberöppülnek, vagy pedig, hogy a gőzkazánfelügyelőség

beszünteti a további munkát és a város egy szép napon sötétben marad. A gőzkazánokat

ez év végéig feltétlenül ki kell cserélni.

Majd a képviselőtestület egyik régebbi határozatát ismertette, amelyben elvben kimondotta egy 15 millió dináros kölcsön felvételét és megállapította, hogy a pénzt tüzoltó, tisztviselő és munkáslakások építésére, 5 km ucca kövezésére, elemi iskolák építésére, a színház rendbehozására, új vashíd emelésére és a Főter rendezésére kell fordítani. Ezt a határozatot a tartomány a jóváhagyás megtagadásával visszaküldte (Krizsánov közbeszól: az én fellebbezésemre!) azzal, hogy a város előbb hozza rendbe a pénzügyeit és aztán vegyen fel kölcsönt. Pénz nélkül semmitsem lehet megvalósítani, mégis számolni kell a szükségletekkel és a fenti program fokozatos keresztülvitelére kell gondolni. A munkanélküliek segélyezésére a múlt évben 150.000 dinárt irányoztak elő, az idén 15.000 dinárt, ezt az összeget kevesli és kéri 65.000 dinárra való felemelést. Majd a piacról beszélt és a szennyvízvezető csatornák fertőtlenítését kérte. Végül a hatóság jóindulatát kérte a kereskedelem, ipar és gyáripár érdekében, különösen a záróra tekintetében és bár meggyőződése szerint a város polgársága nemzetiségi különbség nélkül lojális és az egész nemzettel együtt örül a királyi házat ért örvendetes családi eseményért, nem tudja megérteni, miért kellett Becskereken fél 10-től 12 óráig zárva tartani az üzleteket, amikor másutt, például Beogradban, egész napon nyitva voltak az üzletek. Segéd-erőknek szakembereket alkalmazzanak a városi háznál — fejezte be beszédét Jankovity — itt van például Krizsánov Pája ur is — akik többet lendíthetnek a munkán, mint a szak-képzettség nélküli olcsó munkaerők. Végül kijelentette, hogy elfogadja a költségvetést.

Rákity Lázár a költségvetési vita következő szónoka: A munkanélküliek segélyezésére a jövőben nagyobb összeg felvételét kérte és a tanács a munkástözsével egyetemben dolgozzon ki javaslatot a munkanélküliség megoldására. Munkáslakások, iskolák építését sürgette. A napközi gyermekotthon céljaira 40.000 dinár megszavazást indítványozta.

Elfogadják a költségvetést.

Nikolity Nikola a vita utolsó szónoka, a közgyűlésről távolmaradó városatyák megintését kérte, mert távolmaradásukkal nem osztoznak a képviselőtestület munkájának felelősségében. A költségvetés nem reális. Az a megállapítás, hogy a költségvetés nincs kapcsolatban a zárszámadásokkal, becskerekai specialitás és ez a praxis juttatta a várost mostani helyzetébe. Nem szabad előfordulni — mondotta — hogy a költségvetési tervezet áttanulmányozására csak néhány napi idő legyen. Most már, amikor fél éve költségvetés nélkül van a város, no-lens volens elfogadja a költségvetést, mert bizalommal van a polgármester és a tanács tagjai iránt.

A közgyűlés ezután 16 szavazattal 1 ellenében elfogadta a költségvetést azzal a módosítással, hogy a munkanélküliek segélyezésére 150 ezer dinárt, a napközi gyermekotthon céljaira pedig 40.000 dinárt irányoz elő. A költségvetés ellen csak Krizsánov Pája szavazott.

A legjobb gramofon márkák
A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

ALTEBNO

Julius 1. Hétfő. Rk. és prot.: Theobald. Gőr. kel.: Leontije. Zsidó Siwon 23. Napkelte 4:02, nyugta 20:04. A nap hossza 16:02. Fz év végéig még 183 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Borult, hűvös időjárás, helyenként hőemelkedéssel. Jelentős időváltozás várható, kánikulai meleg napokkal. 000000000

Az ünneplő Becskerek.

Fáklyásmenettel ülte meg az új királyfi születésnapját.

Becskerek, jul. 1.

A királyi családban pénteken éjjel 11 óra 40 perckor bekövetkezett öröndetes családi esemény híreről az első távirat szombaton hajnalban érkezett meg Becskerekre és Kovácsévity Boriszláv főispáni titkár értesítette ki a helyi hatóságokat a harmadik királyfi megszületéséről. Dimitrijevitj Tihomir dr. rendőrfőkapitány intézkedésére reggel 7 órától fél nyolc óráig az összes becskereki templomokban harangzúgás adta tudtul a hírt, 9 óra tájban pedig megjelentek a Sztéfanovity Nikola polgármester által aláírt falragaszok, amelyek az öröndetes családi esemény bekövetkezését hirdették. Fél tíz órától fél tizenkét óráig zárva voltak az üzletek. A templomokban ünnepi istentiszteletet szolgáltattak, amelyen megjelentek a polgári és katonai hatóságok képviselői, a testületek, egyesületek kiküldöttei és a közélet kitünőségei. Istentisztelet

után a Kaszinóban összejövetel volt, amelyen Dragutinovity Milivoj ezredes, helyőrségi parancsnok beszélt a nap jelentőségéről.

Este a Szokolánumból hatalmas aranyu fáklyásmenet indult a kivilágitott utcákon keresztül a megyeháza elé, ahol az erkélyen megjelenő főispánt Sztéfanovity Nikola polgármester üdvözölte és kérte, hogy juttassa el Becskerek lakosságának szerencsekívánatait és együttérzését a királyi udvarhoz, majd Moljac Milivoj a város szerb, dr. Várady Imre a magyar, dr. Neuner Vilmos pedig a német lakosság hódolatát tolmácsolta és kijelentették, hogy Becskerek város lakossága nemzeti-ségre való különbség nélkül osztózik a királyi család és az ország örömben. A beszédekre dr. Baltity Vilko főispán válaszolt és megígérte, hogy a város hódolatát a trón számolyához juttatja.

Brigittenauer—Radnicski 4:1.

A Borac győzött a vasárnapi bajnoki mérkőzésen.

Becskerek, jul. 1.

A Brigittenauer szombaton, becskereki vendégszereplése második napján, a kitünő képességű Radnicski-ával mérkőzött. A Brigittenauer ugyan gyengébben játszott a pénteknél, de azért még mindig kemény próbára tette a Radnicskit, amelynek csapata lelkesen és jól működött. Különösen Szőlősi kapus volt kitünő. A féldő eredménye eldöntetlen maradt (1:1), a második féldő pedig 4:1 eredménnyel végződött a

bécsi vendégcsapat javára. Biró Brkity, jól bíraskodott.

Vasárnap a Borac a Schwäbischevel játszott bajnoki mérkőzést. Az első féldőben egyenrangú feleként álltak egymással szemben, a Borac azonban rövideken magához tért és a második féldőben végzett észszerű játékkal csakhamar fölénybe került. Az első féldő eldöntetlen (2:2) eredménye után a végeredmény 5:2 volt a Borac javára. Biró Brkity.

Országos motor- és kerékpárverseny Becskereken.

Rekordszámu közönség. — Az egyik versenysző könnyebben megsérült.

Becskerek, jul. 1.

A becskereki „Budutynost“ (Jövő) kerékpáregylet vasárnap délután 3 órai kezdettel tartotta meg ezidei első országos motor- és kerékpárversenyét a Vásártéren. A verseny a legjobb rendezésben és rekordszámu közönség előtt folyt le. Eredmények a következők:

1000 m. sprint: 1. Szántó István (Szand) 1 perc 24 mp. 2. Varga János (Achilles). 3. Rumincsik Ferenc (Teszla). 4. Franc Jenő (Budutynoszt).

1000 m. ifjúsági: 1. Csernik László (Szand). 2. Sztójánovity Milorád (Budutynoszt). 3. Homály Lajos (Teszla).

3000 m. motorverseny: 1. Sztaity Radoszav (Beograd, DKW) 1 perc 27 mp. 2. Bogoszávljevity Milivoj (Thoman). 3. Schenk Antal (DKW).

5000 m. motorverseny, 500 kc.: 1. Haisch Ede (Szand, Ariel) 3 perc 59 mp. 2. Sztaity Radoszav (Beograd, DKW). 3. Bogoszávljevity Milivoj (Beograd, Thoman).

Selejtezőverseny: 1. Szántó István

(Szand, Szubotica). 2. Pavlik József (Achillesz, Noviszád). 3. Csurganov Jován (Achillesz, Noviszád). 4. Svraka Ferenc (Achillesz, Noviszád).

Ezen számnál

Franc Jenő, a Budutynoszt fiatal versenyzője, aki a cél előtt vezetett, olyan szerencsétlenül futott össze egy másik versenyzővel, hogy súlyos zúzódás miatt a versenyt feladta.

Francot a pályán részisítették orvosi segítségben.

Staféta-verseny: 1. Szand, Szubotica. 2. Achillesz, Noviszád. 3. Budutynoszt, Velikibecskerek.

5000 m. motorverseny: 350 kc.: 4 perc 58 mp. 1. Jovicity Mladen (Saroley) Velikibecskerek, 2. Marchall József (Budutynoszt), 3. Marinkovity Milorád (Budutynoszt).

10.000 m. motorverseny: 1. Sztaity Radoszav Beograd 8 perc 58 mp. 2. Haisch Ede Szubotica, 3. Bogoszávljevity Milivoj Beograd, 4. Marinkovity Milivoj Velikibecskerek.

50 méteres törpeverseny: 1. Maurics, 2. Toskov, 3. Hirsch, Velikibecskerek.

A becskereki szokolisták az Adrián! A becskereki szokolisták július 10-én délután utaznak el a tengerpartra egy hónapi üdülésre. A Szokolzenekar és a Szokol-színház tagjai a Szplit melletti Kastel Luksicson töltenek egy hónapot.

Noviszádra kísérték Brankován Csédát és vádlottársát. A becskereki ügyészség fogházából szombaton kísérték át a noviszádi ügyészség fogházába Brankován Cséda becskereki kivándorlási ügynököt és Dungserszki Fránja volt cseszteregi községi jegyzőt, akiket, mint ismeretes, amerikai utlevelekhez szükséges mellékletek hamisításával gyanúsítanak. A két letartóztatott ügynek elbírálására a korrupcióellenes törvény értelmében a Vajdaság területén a noviszádi törvényszék illetékes.

Tudja-e már,

hogymindenki, aki a Radkovec-re egy évre előfizet vagy előfizetését egy évre meghosszabbítja,

Ingyen lámpát kap

SD 4 (Audion) vagy XD 4 (végerősítő) tetszés szerinti.

Évi előfizetési díj 250 dinár és 10 dinár portó a jutalomért.

Ismeri-e már

Európa legjobb havi folyóiratát? Ha nem, úgy kérjen még ma mutatványszámot a „Futár” magazinból. 131

Levelek kizárólag

WIENER RADIOVERLAG G. M. B. H.
WIEN, I., Pestalozziggasse 6. cím alá intézendők.

A Gutenberg-est sikere.

A beográdi „Szluga“ és a „Jedinstvo“ becskereki vendégszereplése.

Becskerek, jul. 1.

Azoknak, akik naponta munkájukkal a kulturát és a haladást szolgálják, a lapok és könyvek szedőinek, a nyomdászoknak szombaton ünnepük volt. A Kaszinó helyiségében nagyszabású Gutenberg-ünnepélyt rendeztek, amely várakozáson felüli mértékben kitünően sikerült. A táncmulatságot megelőző gazdag műsort a beográdi „Szluga“ nyomdászzenekar és a „Jedinstvo“ nyomdászzenekar vendégszereplése tette változatossá és érdekessé és a két együttes Novák József és Zorkó Jován karmesterek vezénylete alatt valóban precíz és mindvégig élvezetes előadást nyújtott. Nagy sikerük volt Vékony Náci bökverseinek, Buschbacher Márton és Ruess Ferenc kupléinak, valamint Szebasztian Nuncsi és Ruess Ferenc duettjének, Grób Elza „Mikor ajkaidról“ és „Ó bár mehetnék“ című dalaival kapott megérdemelten sok tapsot. Meleg ünneplésben részesült Radosévity Lára beográdi vendég, aki tréfával megkacagatta a közönséget. A műsor általában kitünő volt és a közönség a legnagyobb elismeréssel adózott az előadóknak. Az énekszámok zenekíséretét Ripka Imre zenetanár látta el igen precízen.

Műsor után reggelig tartó tánc volt, amely mindvégig a legkedélyesebb és a legfestélyesebb hangulatban tartotta együtt a közönséget és a jelen voltak egy igazán jól eltöltött hangulatos est emlékével gazdagodva távoztak, amelyen négyszáz nyeméreményfegyver sorsoltak ki.

A legjobb gramofon márkák
A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

ALTEBNO

MÉRNÖKISKOLA Altenburg Thür.
Gépgyártás. — Elektrotechnika.
Automobil- és repülőgépgyártás.
Prospektus ingyen.

Csalgói terménytőzsde.

Junius 29 iki zárlat.

Buza	juliusi	115 ¹ / ₈ (113 ³ / ₄)
	szeptemberi	120 ⁷ / ₈ (118 ⁷ / ₈)
	decemberi	126 ¹ / ₈ (124 ¹ / ₈)
Tengeri	juliusi	92 ³ / ₄ (92 ³ / ₈)
	szeptemberi	94 ³ / ₄ (94 ¹ / ₄)
	decemberi	92 ⁷ / ₈ (91 ¹ / ₂)

Irányzat buzában és tengeriben szilárd.

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Hétfőn, július 1-én 5, 7 és 9 órákor

JÖN! JÖN! JÖN!
Napoleon és Lujza.
A NOTREDAMI TORONYÓR
uj kópiában.**Egy anya vallomása.**Főszereplők: Gyica Janova, Marisa Maja, G. Fabrica
G. Petár Bačov.**Egy rendkívüli amerikai karriér.****Charles Schwab élete. — A postakocsi bakjától az acéltröszt elnökéig.**

Newyork, jul. 1.

Nincs az amerikai milliárdosok és gazdasági diktátorok közt sem párja Charles Schwab életének regényének. 1889-ben, huszonhét éves korában, a Thomson Acélművek vezérigazgatója, 50.000 dollár évi fizetéssel és háromszázalékos nyereségrészesedéssel. 1878-ban még a Loretto-Crepon közti országúton biciklis küldönc volt a vezérigazgató ur.

1902-ben viszont a luganói tavon 22 csomónyi gyorsasággal vágatott egy motorcsónak. Utasa megbomlott idegekkel kereste a halált, avagy a szabadulást. Tönkrement ember volt ekkor, 39 éves korában a nagy Charles Schwab, ő ült a száguldó csónakban.

1928-ban az acéltröszt új elnököt választ, az elnök egy 66 éves, fiatalos, acéldeszétű ember lett. Méltó a világ második legnagyobb konzernjéhez; az új elnök neve: Mr. Charles Schwab.

Ebből is látszik, a nagy acéldiktátor élete nem egyenes íveléssel jutott a hatalom magaslataira, hanem első emelkedése után hirtelen úgy megbicsaklott, ahogy azt elképzelni is rossz, mert Charles Schwab tönkrement egyszerű anyagilag és szellemileg is.

Tizenhatesztendős korában, mikor a postakocsi lovat hajtja, vágakozva néz be egy kis acélárnyékr kerítésén. A kis üzem minden kócosága mellett is a szabadabb munkalehetőséget és a több jövedelmet jelenti, mert az ifjú Charlesnak heti két és fél dollár a fizetése ebben az időben. A kis üzem tulajdonosa többször rajtakapja a postakocsist, hogy ott állokodik a telep körül, beszélgetésbe elegyedik vele és az egyik ilyen beszélgetés eredménye, hogy Andrew Carnegie, a telep gazdája felveszi a fiút.

Napi egy dollár fizetéssel dolgozik, de csak rövid ideig, mert alig három év múlva a gyorsan fejlődő kis gyár „mérnökei” közt találjuk őt. Nem kell mindjárt szabályszerű diplomára gondolni, Charles Schwab csak abban volt mérnök, hogy értette az üzem minden csínját-binját, tudott rajzolni és kalkulálni. Időközben Andrew Carnegie vállalata fejlődik és terjeszkedik s vele együtt nő fel Charles is. Új telep épül, a Homestead Steel és ennek a később világhírű gyárnak első vezetője a huszonöt éves Charles Schwab.

Huszonhatesztendős korában vezérigazgatója az Andrew Carnegie-műveknek, évi 50.000 dollár fizetéssel és háromszázalékos részesedéssel. A Homestead acél hire ekkor már Angliában is féltelmetesen erős és ajánlat érkezik a tengerentúlról a vezérigazgató számára: kétszer annyi fizetéssel és több részesedéssel akariák szerződtetni.

Mr. Schwab nem fogadja el az ajánlatot. Mikor főnöke erről utólag értesül, csodálkozva kérde tőle:

— Mi akar ön tulajdonképpen lenni, ha egy ilyen fényes ajánlattal nem elégszik meg?

— Az ön üzlettársa, Mister Carnegie! — válaszolt a fiatal igazgató. Carnegie mosolygott és mosolygott akkor is, mikor Mr. Schwab 35 éves korában a Carnegie Steel Co. elnöke lett.

Ebben az időben, 1897-ben kezdte meg a Rockefeller-Morgan titáncsoport a harcát Andrew Carnegie ellen. Az ellenlábás csoport diktált már a petróleum, a vasut és az arany terén, most az acélra fáj a foga. Carnegie jól állta a harcot, voltak emberei, elsősorban Schwab, Frick és Phipps.

Schwab diplomata volt: békét és tárgyalást ajánlott, Carnegie, mint skóthoz illik, a harc mellett döntött. A harc rövid volt, de véres, Carnegie nem elégedett meg a felajánlott 250 millió dollárral, kijelentette, hogy új vasutvonalat épített az Atlanti-óceán partjai felé és ezzel függetleníti magát Morganék pennsylvániai vasútjától. Morgan erre megtört, kiegyezett és elfogadta Carnegie feltételeit. Elsősorban is a megalakult tröszt elnöke a Carnegie Steel Co. elnöke lett, azaz Mr. Schwab.

A Carnegie Steel Co. és a Frick Coke Co. vételára 420 millió dollár; az eddigi tulajdonos 305 millió kezességet vett át a tröszt papírjaiból. Így alakult meg 1901 április elsején az United States Steel Corporation, amelyet Hobokenben jegyeztek New-Jersey Corporation címen, 1100 millió dollár tőkével.

A tröszt nem tulajdonosa, csak gondnoka a tulajdonában továbbra is megmaradó gyáraknak. A valóságban a tröszt elnöke szuverén diktátor az acéltrösztön belül is. Ez a szuverén acélfélség most az alig 40 éves Schwab. A fiatal diktátort sikerei kettőzött munkára sarkalják. Sem üzleti, sem magánéletében nem ismer pihenést. A Riverside Drive-n ötmillió dolláros palotát épített magának, káprázatos luksussal berendezve. A tröszt első sikerei meglepően merészek és növelik az elnök hatalmát és befolyását.

Természetes dolog, hogy a gyors és váratlan sikerek, Schwab hatalmas lendületű pályája, melynek példáját Amerikában sem találjuk, elszédítette a fiatal diktátort. Elmosódott előtte a lehető és a lehetetlen közt levő határvonal. Pillanatnyi volt ez a szédülés, de ebben az iramban feltétlenül súlyos következményeket kellett magával hoznia.

Az egykori kocsi, a későbbi vas-munkás, aki az amerikai haditengerészet számára gyártott acéllemezek előállításában saját kezemunkájával vett részt még tizenöt esztendővel ezelőtt, most vad spekulációkba fog. Megalakítja a hajóépítő trösztöt, a tröszt óriási veszteséggel dolgozik;

BALKÁNBIOSKOPHétfőn, július 1-én 5, 7 és 9 órákor
Kedden, július 2-án 5, 7 és 9 órákor**Jön!**A gyönyörű
„Huszárszerelem”

Elizabet Bergner osodafilme, Schnitzler regénye

ELZA KISSASSZONY

7 felvonásban.

Főszereplők még: Albert Steinrück, utolsó fellépte, továbbá Jack Trevor, a közönség kedvence.

Izvrš. br. 311/1929.

1040

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. od 1881. objavljuje, da će se usled odluke broj 5901/1928. Vel. Kikindskog kralj. sreskog suda a u korist ovrhovoditelja Volf Neti trg. iz Vel.-Kikinde, zast. po doktoru J. Volf i Leo Volf advokati iz Vel. Kikinde, protiv ovršenika iz Novog Bečaja, radi namirenja tražbine 8690 Din i 75 p. p. na javnoj dražbi prodati pokretnine popisane u plenidbenom zapisniku br. Gr. 1275/1929. i to poimence: Razno, astali, stolice, pulde, stelaže, zidne slike, ogledala, aparat za točenje piva, piće, staklarije čaše i flaše, procenjena na 10.500 Din.

Dražba će se održati dana 4. jula 1929 u 3 sati posle podne u Novom Bečaju kod ovršenikove kuće birca.

Kupac je dužan na osnovu §§-a 107. i 108. zak. čl. XL. od 1881. preuzeti kupljenu stvar i odmah isplatiti. U koliko su ove pokretnine, koje će se na javnoj dražbi prodati, plenjene i nadplenjene i u korist drugih lica i na isto namirno pravostekli, ova se dražba u smislu §-a 120. zak. čl. LX. 1881. određuje i u njihovu korist.

U Nov. Bečaju, 22. juna 1928.

M. Stefanović,
kralj. sudski izvršitelj.

Br. 1118/1929.

1039

Dražbena objava.

Potpisano opštinsko poglavarstvo ovim objavljuje, da će se u ime poreskog zaostataka protiv dužnika Švešlajn Jakoba trgovca u Lazarevu na javnoj prodaji prodati popisane pokretnine označene u plenidbenom zapisniku od 1. juna 1929. god. i procenjene u vrednosti od 10.021 Din 50 para, a koje se sastoje iz predmeta i to: 3 stelaža, 2 teže, 1 kantara, 1 mlina za kafu, 1 mlina za mak, razne kratke i špecerajske robe.

Javna prodaja će se održati dana 13. jula 1929. god. u 9 sati pre podne na licu mesta u Lazarevu u stanu dužnika.

Dražbeni uslovi mogu se prethodno videti svaki dan u kancelariji opštinskog beležnika u Lazarevu.

U Lazarevu, 25. juna 1929.

Opštinsko poglavarstvo.

Irodatiszti állás

betöltendő bánati gazdaságban. Kereskedelmi iskolát végzett, 1-2 évi gyakorlattal, szerb és magyar, esetleg német nyelvismerettel bíró fiatal emberek küldjék pályázatukat a kiadóhivatalba „Irodatiszti” jellegre.

1038

Két tanonc

fizetéssel fölvetetik.

Ljubinko Drndarski

Pravda

1023

könyv- és papirkereskedése.

„TORONTÁL”
POLITIKAI NAPILAP

Beszkerekeli szerkesztősége Obilityeva (Zápolya) ucca 1. Telefonszám 281.
Beoigrád szerkesztősége Boszanszka ucca 97.
Budapesti szerkesztősége IV., Királyi Pál u. 4., I. em. 2. Telefon 805-86.
Bécsi szerkesztősége II., Taborstrasse 9. Telefon 40-3-22.

Két egymásba nyíló, elegánsan 1041

butorozott szoba

— július hó 15-től kiadó. —

Cim a kiadóhivatalban.